

Załącznik nr...
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Łomiankach
z dnia

STUDIUM UWAUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

SPORZĄDZIŁ:
BURMISTRZ ŁOMIANEK
ul. Warszawska 115
05-092 Łomianki

STUDIUM UWAUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

TEKST JEDNOLITY

OPRACOWAŁ:

Referat Geodezji i Gospodarki Przestrzennej
Urzędu Miejskiego w Łomiankach
ul. Warszawska 71
05-092 Warszawa

WPROWADZENIE

PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki (zwane dalej Studium), jest dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, sporządzanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2003 nr 80 poz. 717 z późn. zmianami).

Studium to dokument planistyczny, kreujący politykę przestrzenną gminy, ustalający wytyczne dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapewniający spójność zamierzeń dotyczących dysponowania przestrzenią miasta i gminy oraz koordynację opracowań branżowych. Studium oprócz swoich podstawowych funkcji informuje mieszkańców, przedsiębiorców i inwestorów zewnętrznych o zamierzeniach władz lokalnych.

Studium uchwała Rada Miejska po przedstawieniu go do uzgodnienia i zaopiniowania właściwym organom.

Niniejsza zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki wynika bezpośrednio z podjęcia przez Radę Miejską w Łomiankach uchwały nrz dnia przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium.

Zmiana Studium oparta będzie przede wszystkim na następujących regulacjach prawnych:

- ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233),
- ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późniejszymi zmianami),
- ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późniejszymi zmianami),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298),
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami),

- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami),
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami),
- ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów NATURA 2000 (Dz.U. z 2005 r. Nr 94, poz. 795),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 (Dz.U. z 2004 r. Nr 229, poz. 2313 z późniejszymi zmianami).

CHARAKTERYSTYKA WPROWADZANYCH ZMIAN

Studium, w pierwotnej formie, uchwalone zostało 6 lutego 2002 roku i zatwierdzone uchwałą nr XXXV/252/2002r., a następnie dwukrotnie dokonywano zmian w jego zawartości: uchwałą nr XLIII/293/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. oraz uchwałą nr XIX/10/2011 z dnia 22 grudnia 2011r.

Pierwsza zmiana Studium dotyczyła głównie dostosowania zapisów Studium do wymogów nowej ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz częściowych zmian w planowanym systemie komunikacji i zasadach zagospodarowania stref i jednostek przestrzennych (w tym wydzielenia nowych jednostek).

Druga zmiana Studium dotyczyła zmian kierunków polityki przestrzennej dla wydzielonych obszarów A (południowa część Łomianek Dolnych oraz osiedla: Łomianki Baczyńskiego i Łomianki Prochownia) i B (wschodnia część Dąbrowy Leśnej oraz południowo-zachodnia część Burakowa). W jej ramach dokonano przede wszystkim zmiany przeznaczenia działek rolnych na budowlane i usługowe i dopuszczono lokalizację obiektów handlowo-usługowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

O konieczności przystąpienia do prac nad przygotowaniem kolejnej zmiany dokumentu Studium zaważyły przede wszystkim następujące aspekty:

- dostrzeżenie przez władze gminy dezaktualizacji niektórych uwarunkowań, potrzeb i barier rozwojowych oraz konieczności nakreślenia nowych kierunków w kształtowaniu struktury przestrzennej i zrównoważonego rozwoju gminy;
- problemy w osiągnięciu spójności zapisów w uchwalanych i projektowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obszarów miasta i gminy z zapisami obowiązującego Studium. Wynika to zarówno ze zmiany

- otoczenia prawnego procesu planowania przestrzennego, jak i zmiany poszczególnych uwarunkowań czy elementów zagospodarowania;
- brak zgodności pomiędzy wydanymi decyzjami o warunkach zabudowy, świadczącymi o faktycznych kierunkach intensyfikacji zainwestowania terenów, preferencjach w zakresie rodzaju zabudowy oraz dynamice ruchu inwestycyjnego a ustaleniami obowiązującego Studium;
 - nieczytelność lub niejednoznaczność niektórych zapisów dokumentu Studium;
 - częsty brak możliwości realizacji przewidzianych w Studium rozwiązań (np. komunikacyjnych);
 - brak akceptacji miejscowej społeczności dla rozwiązań zaproponowanych niejednokrotnie jeszcze w 2002 roku przy diametralnie różnych niż obecnie uwarunkowaniach społecznych i gospodarczych;
 - ogromna presja budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego na terenach użytkowanych dotychczas rolniczo;
 - wnioski wynikające ze sporządzonej w 2013 roku "Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Łomianki w okresie 2009-2012 wraz z przewidywaniami i kierunkami działań dotyczącymi przyszłego rozwoju" wskazujące na konieczność aktualizacji zapisów obowiązującego Studium, a tym samym wypełnienie wymogu wynikającego z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
 - duża liczba wniosków mieszkańców wskazujących na potrzebę wyznaczenia nowych kierunków zagospodarowania, zaktualizowanych o współczesne wymagania i potrzeby rozwojowe gminy Łomianki.

Niniejsza zmiana Studium obejmuje dostosowanie zapisów Studium w zakresie zarówno uwarunkowań, czyli zagadnień, które uwzględnia się w założeniach polityki przestrzennej gminy, jak również właściwych ustaleń Studium, jakimi są kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Prace planistyczne nad zmianami dotyczyły przede wszystkim:

- aktualizacji Tomu I "Uwarunkowania rozwoju";
- określenia kierunków zagospodarowania terenów gminnych poprzez wyznaczenie podziału na nowe strefy o różnych charakterystykach funkcjonalnych i odmiennych zasadach zagospodarowania;
- wprowadzeniu wskaźników zagospodarowania dla poszczególnych stref kształtujących oczekiwane formy zainwestowania;
- otwarciu terenów użytkowanych rolniczo dla ekstensywnej zabudowy jednorodzinnej;

- modyfikacji zakładanego docelowego systemu komunikacji i układu drogowego w odniesieniu do planowanych inwestycji ponadlokalnych oraz oczekiwanego rozwoju terenów budowlanych gminy;
- dostosowaniu zapisów dotyczących ochrony przyrody do obowiązujących przepisów rangi krajowej, ponadlokalnej i lokalnej.

Obecna zmiana Studium została przygotowana jako tekst jednolity ze względu zarówno na fakt aktualizacji zapisów Studium w praktycznie wszystkich rozdziałach dotyczących uwarunkowań, dalekoidących zmian w wyznaczeniu stref i kierunków ich zagospodarowania oraz poprawienia czytelności dokumentu Studium z dnia 22 grudnia 2011r, który zachował zarówno usunięte fragmenty poprzednich zmian (przekreślone lub w nawiasie) jak i wstawiał nowe zapisy wyróżnione trzema rodzajami czcionki.

TOM I

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

SPIS TREŚCI – *UWARUNKOWANIA*

1. UWARUNKOWANIA REALIZACJI CELÓW

Uwarunkowania sprzyjające realizacji celów wynikają głównie z wysokich walorów położenia miasta i gminy Łomianki w Obszarze Metropolitalnym Warszawy oraz ich miejsca w obszarze węzłowym o znaczeniu międzynarodowym krajowej sieci ekologiczną ECONET - Polska.

Uwarunkowania ograniczające realizację celów wynikają z zagrożenia powodzią znacznej części miasta i gminy, a w szczególności Doliny Łomiankowskiej oraz ingerencji projektu Planu Ochrony KPN w ustalenia szczegółowe, które dla planowania miejscowego mają charakter obligatoryjny. Ograniczenia wynikają także z nienadążania realizacji systemów infrastruktury technicznej za postępującą urbanizacją.

1.1. UWARUNKOWANIA SPRZYJAJĄCE REALIZACJI CELÓW

- 1) Położenie miasta i gminy przy jednym z głównych wylotów szlaków drogowych z Warszawy w odległości 12,0 + 20,0 km od centrum stolicy na skraju Powiatu Warszawskiego Zachodniego, stało się głównym mechanizmem wzrostu pasma zurbanizowanego, zaliczanego obecnie do Obszaru Metropolitalnego Warszawy.
- 2) W strukturze przestrzennej Obszaru Metropolitalnego miasto Łomianki zaliczono łącznie z gminami warszawskim do Obszaru Centralnego.
- 3) Gmina Łomianki wyróżniona jest w Obszarze Metropolitalnym jako znaczący element jednej z głównych osi metropolii Doliny Wisły.
- 4) Położenie miasta i gminy Łomianki w przestrzeni chronionej włączonej do Europejskiej Sieci Ekologicznej (ECONET - Polska) powinno być wykorzystane jako dodatkowy atut obszaru, zwiększający jego możliwości rozwojowe. Wyjątkowe walory przyrodnicze Kampinoskiego Parku Narodowego oraz Doliny Wisły zwiększają atrakcyjność sąsiadującego z nimi obszaru. Obowiązujące na opracowanym obszarze rygory ochronne mogą być wykorzystane jako dodatkowy czynnik wprowadzający ład przestrzenny oraz chroniący środowisko tych fragmentów gminy, które są szczególnie wartościowe przyrodniczo.
- 5) Bogate walory przyrodnicze rejonu Łomianek położonych między Puszcą Kampinoską a doliną Wisły mogą stanowić podstawę:
 - rozwoju różnych form turystyki krajoznawczej (pieszej, rowerowej, narciarstwa biegowego) w Kampinoskim Parku Narodowym oraz w dolinie Wisły (wypoczynku codziennego, weekendowego);

- rozwoju funkcji lecznictwa zamkniętego, klimatoterapii itp.;
 - rozwoju funkcji prestiżowych ponadlokalnych np.: nauka;
- 6) Prawo chroniące wartości Kampinoskiego Parku Narodowego i jego otuliny ogranicza degradację przestrzeni gminy i zapewnia jednocześnie bardziej racjonalne zagospodarowanie poszczególnych stref przestrzennych przy uwzględnieniu zasad równoważenia i harmonizowania rozwoju.
 - 7) Znaczący udział przestrzeni biologicznie czynnych w ogólnej powierzchni gminy obejmujących: Kępe Kiełpińską, zespół jezior - starorzecza Wisły, północno -wschodni skraj Puszczy Kampinoskiej. Tereny te pod warunkiem utrzymania i wzbogacania ich walorów mogą stanowić podstawę rozwoju tradycyjnej funkcji rekreacji codziennej i weekendowej mieszkańców Łomianek i Warszawy.
 - 8) Podmiejskie tradycje osadnicze i wypoczynkowe Łomianek żywe w świadomości mieszkańców aglomeracji warszawskiej stymulują popyt na przestrzeń miasta i gminy.
 - 9) Bogate walory krajobrazu powiązanych z kompleksami leśnymi rezydencjonalnych zespołów mieszkaniowych (Dąbrowa, Dziekanów).
 - 10) Znaczące zasoby archeologiczne w dolinie Wisły, świadczące o bogatych tradycjach osadniczych w tej części Mazowsza.
 - 11) Silne powiązania funkcjonalno - przestrzenne gminy z miastem stołecznym Warszawą przejawiające się codziennymi przemieszczeniami do pracy, szkół i usług.
 - 12) Stałe przenikanie ze środowiska warszawskiego potencjału kulturowego, intelektualnego i gospodarczego stymulującego rozwój społeczny i cywilizacyjny społeczności lokalnej.
 - 13) Kształtujące się funkcje naukowo - badawcze w zakresie nauk przyrodniczych, zdrowia i nauk społecznych.
 - 14) Znaczący popyt w okresie transformacji na dobrze skomunikowaną z centrum Warszawy, a jednocześnie relatywnie tańszą przestrzeń podmiejską. Walory takie posiada obszar byłego korytarza ekologicznego oraz strefa położona wzdłuż trasy przelotowej, o dogodnej lokalizacji dla realizacji przedsiębiorstw handlowych, produkcyjnych i usługowych, przenoszących się z Warszawy lub szukających lokalizacji w jej otoczeniu. Do takich należą również firmy zagraniczne bądź polskie z udziałem kapitału zagranicznego.
 - 15) Rosnący popyt wśród dobrze sytuowanych mieszkańców Warszawy na zamieszkanie w strefie podmiejskiej, na zdrowych klimatycznie terenach, w prestiżowych miejscowościach.

- 16) Coraz większy popyt na względnie tańsze i zdrowsze mieszkania w zespołach ekstensywnej zabudowy podmiejskiej.
- 17) Potencjalnie duże możliwości rozwoju różnych form turystyki krajoznawczej i rekreacji, opartej o zasoby Kampinoskiego Parku Narodowego.

1.2. UWARUNKOWANIA OGRANICZAJĄCE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI CELÓW

- 1) Zagrożenie powodzienne stuletnią wodą niemal całego obszaru miasta i gminy (poza Dąbrową Leśną i Burakowem).
- 2) Uwarunkowania zewnętrzne wynikające z włączenia miasta i gminy do dużych systemów ochrony środowiska przyrodniczego (Kampinoski Park Narodowy, Dolina Wisły, Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu) ograniczają możliwość swobodnego ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego. Konieczność uwzględnienia licznych zaleceń, zakazów i nakazów powoduje, że przyrodnicze uwarunkowania przestrzenne mogą być uznane za czynnik hamujący rozwój obszaru.
- 3) Rozwój pasma zurbanizowanego wzdłuż drogi tranzytowej nr 7 Warszawa -Gdańsk przy lawinowym wzroście natężenia ruchu samochodowego jest przyczyną konfliktów strukturalnych wynikających z podziału pasma zurbanizowanego na dwie części o utrudnionych relacjach wewnętrznych.
- 4) W strukturze przestrzennej łomiankowskiego pasma zurbanizowanego brak jest istotnych wyróżników charakterystycznych dla obszarów miejskich, jak:
 - obszary koncentracji usług tworzących centra i śródmieścia;
 - systemu terenów publicznych otwartych;
 - znaczące obiekty publiczne określające tożsamość miasta;
 - systemy placów, pasaży, wydzielonych ciągów pieszych bezpiecznych dla użytkownika pieszego;
 - system ścieżek rowerowych.
- 5) Chaos estetyczny zabudowywanej żywiłowo strefy wzdłuż ulicy Kolejowej; brak regulacji frontu zabudowy oraz kompleksowego zagospodarowania przestrzeni prywatnych i przestrzeni publicznej ulic; niedostateczne wykorzystanie możliwości zastosowania zieleni i małej architektury. Utrzymanie bądź pogłębienie tego stanu będzie powodowało

coraz bardziej negatywny odbiór Łomianek przez potencjalnych inwestorów i mieszkańców.

- 6) System komunikacji wewnętrznej Łomianek niespełniający prawidłowo wymogów obsługi miasta i gminy, z uwagi na brak hierarchizacji ulic i właściwych parametrów technicznych dróg, ulic, skrzyżowań i węzłów.
- 7) Nieuregulowane stosunki własnościowe działek drogowych.
- 8) Brak centralnej przestrzeni integracyjnej o skoncentrowanych usługach w strukturze funkcjonalne - przestrzennej miasta nie sprzyja tworzeniu się więzi społecznych oraz utrudnia normalne funkcjonowanie miasta.
- 9) Nienadążający za dynamicznym rozwojem urbanizacji systemy infrastruktury usług publicznych w zakresie oświaty, kultury, opieki zdrowotnej, wypoczynku i. Szczególnie dotyczy to:
 - braku odpowiedniej wielkości publicznej przychodni zdrowia;
 - nierównomierne rozmieszczenie szkół podstawowych;
 - brak odpowiedniej ilości mieszkań komunalnych.
- 10) Brak pełnych systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków sanitarnych i deszczowych dla miasta Łomianki. Znaczące finansowe obciążenie budżetu miasta i gminy ich realizacją.
- 11) Brak sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenach wiejskich gminy Łomianki.
- 12) Konieczność rozbudowy ujęć wody.
- 13) Konieczność budowy nowych systemów wodociągowych i kanalizacyjnych dla nowych obszarów rozwojowych.
- 14) Konieczność rozbudowy systemu zaopatrzenia w gaz.
- 15) Brak kablowej sieci energetycznej SN.
- 16) Bardzo wysoki stopień zdeterminowania rozwiązań przestrzennych przez specyficzną (zagonową) geometrię struktury własnościowej.

2. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNE

2.1. LUDNOŚĆ

2.1.1 Ludność w mieście i na wsi - demografia

W roku 2012 gmina posiadała 24 428 mieszkańców. Miasto zamieszkuje 16 600 osób, co stanowi 67 % ogólnej liczby mieszkańców w gminie, natomiast w części wiejskiej mieszka 8 051 osób, co stanowi 33%. Przy powierzchni 39 km² gęstość zaludnienia wynosi 632 osób/km². Saldo migracji wynosi 304 osób. Wskaźnik przyrostu naturalnego jest dodatni, na poziomie 74.

W rzeczywistości ludności miejskiej jest jeszcze więcej (kosztem liczebności ludności wiejskiej), ponieważ stanowi ją również ludność nierolnicza, mieszkająca w budynkach jednorodzinnych, głównie w zespołach mieszkaniowych w Dziekanowie Leśnym i Kiełpinie.

Na 100 mężczyzn w gminie przypada 104 kobiet i jest to wskaźnik zbliżony do średniego dla gmin miejsko-wiejskich w woj. mazowieckim i znacznie niższy od wskaźnika dla m. st. Warszawy, który wynosi 117 kobiet/100 mężczyzn.

Stan ludności dla miasta i gminy Łomianki według ekonomicznych grup wieku przedstawia poniższe zestawienie.

wyszczególnienie	ogółem	w wieku		
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym
Łomianki ogółem	24 651	5257	15542	3852
%	100	21	63,0	16
Mężczyźni	11901	2689	7927	1285
%	100	22	67	11
Kobiety	12750	2568	7615	2567
%	100	20	60	20

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS w Warszawie, 2012r.

Prognozuje się, że do 2030r. wzrost liczby ludności będzie na poziomie około 40 tys. mieszkańców. Liczba ludności może znacznie wzrosnąć po wprowadzeniu możliwości zabudowy na terenach Doliny Łomiankowskiej. Efektem wzrostu liczby ludności może być osiągnięcie średniej gęstości zaludnienia na poziomie 840-1040 osób na 1 km², co praktycznie oznacza zurbanizowanie całej powierzchni gminy.

Na tempo wzrostu liczby ludności może mieć przede wszystkim wpływ:

- przyrost wynikający z imigracji,
- dodatni przyrost naturalny,
- atrakcyjności osiedlania wobec rosnącej konkurencji gmin leżących nieco dalej

od Warszawy i postępującej urbanizacji Łomianek.

2.1.2 Ludność i użytkowanie gruntów

Z informacji zawartych w Banku Danych Regionalnych GUS w Warszawie na podstawie analizy danych Narodowego Spisu Powszechnego w 2010r. na temat ludności i użytkowania gruntów jest to, że gmina łomianki jest w znikomym stopniu rolnicza. Ogółem w całej gminie jest 344 gospodarstw rolnych. Prawdopodobnie większość gospodarstw rolnych utrzymywana jest przez właścicieli tylko ze względu na uzyskanie możliwości zabudowy na terenach rolnych.

2.2 MIESZKALNICTWO

W 2012 r. wg. Banku Danych Regionalnych GUS w Warszawie przeciętnie na 1 osobę przypada 47,3 m² powierzchni użytkowej mieszkania, podczas gdy w Powiecie Warszawskim Zachodnim – 39,1 m² i w województwie mazowieckim - 28,4 m².

Ilość mieszkań komunalnych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb mieszkaniowych. Do gminnych zasobów mieszkaniowych należy 9 budynków komunalnych, posiadających łącznie 92 lokale mieszkaniowe. Dodatkowo budynki i mieszkania komunalne są zły stanie technicznym i posiadają niski standard wyposażenia. Prawie wszystkie budynki wymagają remontu. W dobrym stanie jest budynek komunalny przy ul. Fabryczna 2A w Łomiankach, który został wyremontowany w 2003r.

Zasoby mieszkaniowe w gminie Łomianki na 2012r. przedstawia poniższe zestawienie.

wyszczególnienie	ogółem	w tym		% w mieście
		miasto	Wieś	
mieszkania	8909	5837	3072	65,5%
izby	45505	29949	15556	65,8%
m ² powierzchni użytkowej	1165648	757085	408563	64.9%

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS w Warszawie, 2012r.

2.3 OŚWIATA

Na terenie gminy istnieją: 3 publiczne przedszkola prowadzone przez gminę posiadające łącznie 229 miejsc, 10 przedszkoli niepublicznych posiadających łącznie 557 miejsc, 6 niepublicznych punktów przedszkolnych posiadających łącznie 166 miejsc, oraz 6 szkół podstawowych posiadających łącznie 1550 miejsc (w tym 4 szkoły podstawowe prowadzone przez gminę posiadające 1350 miejsc), 2 gimnazja prowadzone przez gminę posiadające

łącznie 660 miejsc oraz 1 liceum ogólnokształcące publiczne prowadzone przez powiat (180 miejsc).

2.4 SYSTEM OPIEKI ZDROWOTNEJ

Sytuacja w zakresie ochrony zdrowia uznać należy za trudną. Na terenie gminy znajdują się dwie przychodnie publiczne. Sytuację poprawiają dwie przychodnie prywatne oraz gabinety lekarskie o różnych specjalizacjach.

W Dziekanowie Leśnym funkcjonuje Szpital Dziecięcy im. Dzieci Warszawy.

2.5 POMOC SPOŁECZNA

W 2013 r. z różnych form pomocy w ramach zadań gminnych i zleconych skorzystało:

- 350 rodzin (bez świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i stypendium),
- 2 553 osobom przyznano świadczenia w ramach zadań własnych i zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania,
- 787 rodzinom przyznano świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 65 osobom udzielono pomocy w formie stypendium,
- 13 osobom udzielono pomocy w formie zasiłku szkolnego,
- 4 rodziny korzystały z dodatku mieszkaniowego,
- wydano 943 karty (620 Karty 3+ i 323 Kart 4+).

Dominującymi przyczynami udzielenia pomocy były: ubóstwo (119 rodzin), bezrobocie (127 rodzin), niepełnosprawność (75 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych prowadzenia gospodarstwa domowego (13 rodzin), alkoholizm (47 rodzin), długotrwała choroba (102 rodziny).

2.6 ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Urząd Miasta i Gminy Łomianki funkcjonuje w trzech oddalonych od siebie budynkach, przy ul. Warszawskiej 71, 115 oraz przy ul. Staszica 2. Usytuowanie funkcji administracyjnej urzędu w trzech oddalonych od siebie budynkach jest uciążliwe zarówno dla petentów jak i dla pracowników, a także nie sprzyja integracji społecznej zarówno jednych jak i drugich.

2.7 DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA, SPORT I REKREACJA

Kulturotwórczą i integracyjną funkcję pełni aktywnie działający Dom Kultury. W 2012 r. została zakończona rozbudowa, przebudowa i modernizacja Dom Kultury, który obecnie posiada dobrze wyposażone sale do zajęć plastyczny, muzyczny, komputerową, sportową a także widowiskową.

Potrzeby czytelników zaspokaja biblioteka w Łomiankach wraz z dwiema filiami w Dziekanowie Nowym i Dąbrowie. Biblioteka prowadzi szeroką działalność kulturowo-oświatową w szkołach, organizuje spotkania, konkursy czytelnicze, rysunkowe itp.

W Łomiankach funkcjonuje wybudowane w 2004r. Integracyjne Centrum Dydaktyczno-Sportowe. Obiekt ten składa się z nowoczesnej szkoły i części sportowej wraz z aulą widowiskową – koncertową, łącząc w ten sposób kilka funkcji: sportową, edukacyjną, kulturową, społeczną.

2.8 BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo publiczne zapewnia Komisariat Policji, Straż Miejska i kilka prywatnych firm ochroniarskich.

Komisariat Policji oraz biura Straży Miejskiej znajdują się w nowo oddanym budynku w centrum Łomianek przy ul. Warszawskiej 87.

3. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

3.1 ZASOBY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE

3.1.1 WALORY I ZASOBY ŚRODOWISKA

3.1.1.1 Położenie

Gmina Łomianki leży w obrębie głównego „węzła ekologicznego „ Mazowsza. Tworzy go Puszcza Kampinoska i jej bezpośrednie otoczenie oraz Dolina Wisły. W tym centralnie położonym rejonie Niziny Mazowieckiej zbiegają się promieniście doliny dużych rzek, zapewniające ekologiczne związki z pasem Wyżyn Środkowopolskich, z bagnami Polesia, z obszarem tzw. Zielonych Płuc Polski. W efekcie występuje tu wyjątkowa różnorodność gatunkowa roślin. Migrują bowiem na ten obszar zarówno gatunki borealne jak i kontynentalne, południowe oraz zachodnie. Ponadto w tym rejonie przecinają się dwa bardzo

ważne europejskie szlaki migracji ptaków wodno-błotnych: szlak północ-południe i szlak wschód-zachód.

3.1.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu

We współczesnej rzeźbie obszaru zajętego przez gminę i miasto Łomianki zaznaczają się trzy jednostki morfologiczne. Są to wysoczyzna polodowcowa na południu, zespół młodopleistocenijskich tarasów akumulacyjnych w części środkowej i zachodniej oraz holocenijska dolina Wisły. W pierwszej z tych jednostek, będącej najwyższym poziomem hipsometrycznym, podłoże budują serie dyslokowanych łańcuchów pliocenijskich, na których zalegają utwory akumulacji glacialnej. Druga jednostka, tożsama ze średnim poziomem hipsometrycznym pokryta jest utworami piaszczystymi akumulacji eolicznej, które tworzą tu cenne przyrodniczo pagórki wydmowe poroździelane zagłębieniami. Trzecia jednostka morfologiczna to najniższy poziom hipsometryczny wypełniony pylasto-piaszczystymi seriami aluwialnymi, w części przykrawędziowej zasobnymi w substancje próchnicze. Generalnie cały ten obszar zabudowany jest z utworów średnio i dobrze przepuszczalnych.

3.1.1.3 Klimat

Z bioklimatycznego punktu widzenia obszar Łomianek można zaliczyć do typu o słabo bodźcowych warunkach klimatycznych, z tym że na obszarze występują dwa podtypy bioklimatu. Pierwszy z nich przydatny dla rozwijania różnorodnych form rekreacji, obejmuje tereny leśne charakteryzuje się cechami oszczędzającymi, wynikającymi z łagodzenia przez szatę roślinną bodźców radiacyjnych i termiczno – wilgotnościowych. Drugi podtyp występuje na terenach zurbanizowanych, na których zaznacza się wpływ cech klimatu, które działają obciążająco, a więc niekorzystnie dla człowieka.

3.1.1.4 Warunki wodne

Wschodnia i północna granica gminy Łomianki przebiega wzdłuż koryta Wisły. Jest ono tutaj nieregulowane, z licznymi łaciami tworzącymi piaszczyste wyspy. Jego szerokość waha się od 600 do 1000 m. Wisła, tak jak większość rzek polskich, charakteryzuje się śnieżno-deszczowym ustrojem zasilania. Minimalne stany wody obserwuje się we wrześniu i październiku, maksymalne w miesiącach wiosennych oraz w lipcu.

Współcześnie rzeka na wysokości gminy Łomianki tworzy zakole zmieniające swój bieg z północnego na zachodni. Szerokość tarasu zalewowego Wisły w granicach gminy Łomianki jest zróżnicowana. Wał przeciwpowodziowy nie przebiega wzdłuż jej granicy. Położona poza międzywałem znaczna część omawianego obszaru znajduje się w zasięgu cieku Dziewanowska Struga, który jest dopływem Wisły. Jedynie niewielki południowy fragment należy do dorzecza Bzury. Dziewanowska Struga stanowi, oprócz Wisły, główny system wodny na obszarze gminy. Bierze ona początek w okolicach miejscowości Buraków,

początkowo płynie na północ równoległe do koryta Wisły jako ciek stały, przepływając przez szereg niewielkich zbiorników wodnych. Na północ od Łomianek Dolnych już jako ciek okresowy łączy dwa największe jeziora omawianego obszaru: jezioro Kiełpińskie z Jeziorem Dziekanowskim. Jeziora te stanowią podstawę drenażu podziemnych spływających z wysoczyzny polodowcowej i tarasu nadzalewowego. Są one fragmentami starorzecza Wisły, a ich usytuowanie pozwala na odtworzenie przebiegu koryta rzeki z niedalekiej przeszłości. Obecnie starorzecze Wisły należy traktować jako obszar o wyjątkowych walorach środowiska przyrodniczego. Wody gruntowe starorzecza pozostają w więzi hydraulicznej z wodami Wisły.

Wyższy taras Kampinoski (średni poziom hipsometryczny), poza występującymi okresowo dwoma rozlewiskami, pozbawiony jest zbiorników wodnych. Występują tutaj bagna i mokradła.

Użytkowany przez mieszkańców gminy pierwszy horyzont wód podziemnych zalega w piaszczystych utworach z okresu zlodowacenia północnopolskiego oraz osadach rzecznych holocenu na niewielkich głębinach.

3.1.1.5 Gleby

Na terenie zajęтым przez trasę zalewową (Dolina Łomiankowska, strefa zurbanizowana) przeważają mady właściwe, gleby brunatne wylugowane i gleby gruntowo-glejowe właściwe. Stopień ich zakwaszenia jest niekiedy duży, co może być następstwem nawożenia mineralnego. Na terenie Doliny Łomiankowskiej znajdują się enklawy, w których gleby te zostały zaliczone do III i IV klasy bonitacyjnej.

Na terenach leśnych w okolicach Dąbrowy i na terenach Kampinoskiego Parku Narodowego występują przede wszystkim słabo wykształcone gleby bielcowane, gleby bielcowe właściwe, gleby bielcowo-glejowe, gleby murszowo-mineralne i gleby torfowe.

3.1.1.6 Środowisko biotyczne

Zbiorowiska leśne i zaroślowe w gminie Łomianki zajmują około 30% powierzchni gminy. Wyróżnia się tutaj 12 zespołów leśnych i 5 zaroślowych. Na badanym obszarze występuje około 300 gatunków roślin naczyniowych i blisko 30 gatunków mchów. Najbogatsza w gatunki (230) jest Puszcza Kampinoska. Uboższe są zadrzewienia i zarośla śródpolne (ponad 100 gatunków). Na podkreślenie zasługuje fakt, że naturalne zbiorowiska położonego w granicach gminy fragmentu Puszczy Kampinoskiej są przeważnie odporne na wejście antropofitów.

W Dolinie Łomiankowskiej w sąsiedztwie zbiorników wodnych występują zbiorowiska roślinne i niewielkim udziale antropofitów. Na pozostałych obszarach drobnopowierzchniowe zadrzewienia i zarośla śródpolne są w zasadzie przez nie opanowane. Wśród zbiorowisk

trawiastych dominują łąki o zmienionym i uproszczonym składzie florystycznym. Na obszarze miasta i gminy Łomianki takie mało przekształcone ekosystemy występują, oprócz Kampinoskiego Parku Narodowego, we fragmentach Doliny Łomiankowskiej i międzywala Wisły.

3.1.2 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE

3.1.2.1 Zagrożenia wystąpienia powodzi i podtopień

Znaczna powierzchnia gminy Łomianki narażona jest na niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi oraz podtopień. Teren międzywala jest obszarem szczególnego zagrożenia powodzi w granicach, którego obowiązuje zakaz wznoszenia obiektów budowlanych. Dolina Łomiankowska należy do strefy o znacznym zagrożeniu. Natomiast tereny tarasu nadzalewowego narażone są w stopniu umiarkowanym lub niewielkim. Jedynie Dąbrowa oraz część Dziekanowa Leśnego wolne są od zagrożenia powodziowego.

W obniżeniu w rejonie wsi Sadowa okresowo występują podtopienia na skutek podnoszenia się poziomu wód gruntowych.

3.1.2.2 Degradacja atmosfery

Przewaga wiatrów zachodnich powoduje, że miasto i gmina Łomianki położone są po nawietrznej w stosunku do dużych punktowych emitorów Warszawy. Można więc założyć, że ich wpływ na stan aerosanitarny omawianego obszaru jest niewielki. W samych Łomiankach brak jest istotnych emitorów punktowych, stąd należy przypuszczać, że jedynym istotnym źródłem degradacji atmosfery jest droga ekspresowa nr 7.

Wstępne szacunki zagrożeń związanych z ogromnym natężeniem ruchu pojazdów spalinowych wskazują, w bezpośrednim otoczeniu jezdni stężenia zanieczyszczeń charakterystycznych (tlenki azotu, tlenki ołowiu, ozon) przekraczają normy.

3.1.2.3 Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych

W omawianych wodach powierzchniowych występuje podwyższona zawartość związków sodu, siarczanów i chlorków, co wskazuje na to, że są one zanieczyszczane przez ścieki bytowe, nawożenia mineralne oraz środki chemiczne używane zimą do oczyszczania dróg. Odnotowano ponadto podwyższoną zawartość w wodach powierzchniowych fosforantów i azotanów.

Użytkowany przez mieszkańców gminy pierwszy horyzont wód podziemnych zalega w piaszczystych utworach z okresu zlodowacenia północnopolskiego oraz osadach rzecznych holocenu na niewielkich głębokościach. W eksploatowanych wodach podziemnych tarasu Kampinoskiego zaobserwowano nieznaczne zanieczyszczenie związane z nadmiernym gnojowicowaniem. Silnie zanieczyszczone są wody tarasu zalewowego, na co wpływa oprócz gnojowicowania także intensywne nawożenie mineralne i dopływ ścieków bytowych.

Szczególną uwagę należy zwrócić na niebezpieczeństwo skażeniem użytkowych poziomów wodonośnych przez arsen i chrom występujący w podłożu w rejonie ulicy Fabrycznej, a więc w południowo-wschodniej części Doliny Łomiankowskiej. Rejon ten położony w niewielkiej odległości od ujęcia wody wymaga podjęcia szybkich działań zmniejszające skażenie gleb i podglebia oraz likwidujących zagrożenie transportu tych wysoce toksycznych metali do wodonośców.

3.1.2.4 Degradacja gleb

W południowo-wschodniej części Doliny Łomiankowskiej, w rejonie ulicy Fabrycznej, w glebie występuje arsen i chrom. Są one pozostałością po nieistniejącej już garbarni. Biorąc pod uwagę przestrzenny rozkład zawartości arsenu i chromu w glebie i podglebiu tutaj wydzielić trzy typy terenu. Pierwszy, w którym podwyższoną zawartość obu metali stwierdzono nie tylko w glebie, ale i w podglebiu. Drugi, w którym skażenia obserwuje się jedynie w obrębie warstwy gleby. Trzeci o najmniejszej i najniższej występującej zawartości arsenu i chromu.

3.1.2.5 Degradacja środowiska biotycznego

Proces urbanizacji, wkraczanie w gminie Łomianki zabudowy na obszary zalesione i polne powoduje:

- ubożenie składu florystycznego i zanik zespołów segetalnych
- wzrost udziału w zbiorowiskach roślinnych gatunków o szerokiej amplitudzie ekologicznej, głównie antropofitów, a zanik gatunków charakterystycznych;
- zanik i spadek liczebności wielu gatunków ptaków dominujących na obszarach zalesionych i polnych oraz wymianę ich na gatunki synantropijne (wróbel, kawka, szpak);
- podobną wymianę gatunkową obserwuje się wśród drobnych ssaków.

Opisane powyższe niekorzystne zmiany w środowisku biotycznym wskazują na konieczność ochrony miasta i gminy Łomianki takie mało przekształcone ekosystemy takie mało przekształcone ekosystemy występują, oprócz Kampinoskiego Parku Narodowego, we fragmentach Doliny Łomiankowskiej i międzywala Wisły.

3.2 OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH

3.2.1 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE O OCHRONIE PRZYRODY

Przepisy ogólne:

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (j.t Dz. U. z 2013r. poz. 1232 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2014r. poz. 627 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2012 r., poz. 358)

Na obszarze miasta i gminy Łomianki obowiązują przepisy o ochronie środowiska przyrodniczego o randze krajowej, regionalnej i lokalnej.

3.2.1.1 Kampinoski Park Narodowy

Kampinoski Park Narodowy został utworzony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.01.1959 r. w sprawie utworzenia Kampinoskiego Parku Narodowego (Dz.U.nr 17, poz. 90). Granice Parku i jego otuliny oraz zakazy obowiązujące na terenie Parku ustalone zostały Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25.08.1997 r. w sprawie Kampinoskiego Parku Narodowego (Dz. U. nr 132, poz. 876). Kampinoski Park Narodowy nie posiada obowiązującego planu ochrony.

Działalność ochronna prowadzona jest na podstawie rocznych zadań ochronnych zatwierdzonych przez Ministra Środowiska. W 2000 roku Kampinoski Park Narodowy został wpisany przez UNESCO na Światową Listę Rezerwatów Biosfery.

Zgodnie z zapisami Dyrektywy Rady 79/409/EWG (tzw. Dyrektywa Ptasia) i Dyrektywy Rady 92/43/EWG (tzw. Dyrektywa Siedliskowa) został ustanowiony jako Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska PLC 140001.

W granicach Parku wydzielone są obszary objęte ochroną ścisłą lub częściową. W części Parku należącym do Gminy Łomianki znajduje się fragment obszaru ochrony ścisłej im. prof. R. Kobendzy – Rezerwat Przyrody „Sieraków”, największy i najbardziej wartościowy przyrodniczo.

W granicach Gminy Łomianki znajduje się północno - wschodnia część Kampinoskiego Parku Narodowego, natomiast zasięg jego otuliny obejmuje Gminę w całości.

3.2.1.2 Dolina Środkowej Wisły – Obszar Natura 2000

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Wisły PLB 140004 – wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21. 07. 2004r (Dz.U. Nr 229, poz. 2313), na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2.04.1979 r. w sprawie dzikich ptaków. Granice obszaru zweryfikowano na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12.01. 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133; zał.)

Dolina Wisły to jedna z ostatnich dużych, naturalnych, zalewowych dolin rzecznych Europy. Stanowi optymalny biotop dla wielu rzadkich i ginących gatunków ptaków. Tworzy go odcinek Wisły o długości ok. 260 km, pomiędzy miastem Puławy a Płockiem, z licznymi wyspami (od łach piaszczystych po dobrze uformowane wyspy porośnięte roślinnością zielną). Brzegi rzeki wraz z terasą zalewową zajmują intensywnie eksploatowane zarośla wikliny, łąki i pastwiska.

O dużych walorach przyrodniczych decydują zachowane fragmenty lasów łęgowych wierzbowo - topolowych, spotykane obecnie sporadycznie w dolinach dużych rzek, a także obecność znacznych powierzchni porośniętych nadrzeczными zaroślami wierzbowymi, których występowanie wiąże się z powstawaniem świeżych aluwiów. Obecność specyficznych środowisk sprawiła, że obszar ten stał się bardzo ważną ostoją ptaków wodno-błotnych, zapewniającą miejsca lęgowe dla 40-50 gatunków ptaków. Jest to najważniejsze lęgowisko mewy siwej i rybitwy białoczelnej w Polsce, jedno z ważniejszych rybitwy rzecznej i mewy czarnogłowej. Stanowi też miejsce gniazdowania wielu rzadkich gatunków ptaków takich jak ostrygojad czy ohar.

Obszar ma ogromne znaczenie jako korytarz migracyjny ptaków – krzyżówki, czapli siwej, bociana czarnego i sieweczki obrożnej które zatrzymują się w dolinie rzeki podczas sezonowych wędrówek. Jest także miejscem schronienia dla gatunków zimujących – gągoła, nurogęsi, bielaczka oraz krzyżówki. Ponadto Dolina Środkowej Wisły stanowi ważny korytarz przepływu genów pomiędzy populacjami gatunków o rozległych i rozczłonkowanych zasięgach, a także korytarze ekspansji gatunków pierwotnie występujących w basenie Bałtyku na tereny śródlądzia kraju.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska 24.09.2011 r przystąpiła do sporządzania Planu Zadań Ochronnych (PZO) dla Obszaru Dolina Środkowej Wisły.

3.2.1.3 Kampinoska Dolina Wisły – Obszar Natura 2000

Kampinoska Dolina Wisły PLH 140029 Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty został po raz pierwszy zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10.01.2011r. w sprawie

przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2010) 9669) opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r. Obecnie zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 16.11.2012 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EEC, szóstego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE z dnia 26.01.2013 r.)

Kampinoska Dolina Wisły obejmuje odcinek rzeki pomiędzy Warszawą a Płockiem. Naturalne, roztopowe koryto rzeki, charakteryzujące się występowaniem licznych łąk i namulisk. Kształtowane jest dynamicznymi procesami erozyjno-akumulacyjnymi, warunkującymi powstawanie naturalnych fitocenoz leśnych i nieleśnych w swoistym układzie przestrzennym. W dolinie zachowały się liczne tworzące charakterystyczne ciągi starorzecza, otoczone mozaiką zarośli wierzbowych, lasów łągowych oraz ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk. Jedne z najcenniejszych fragmentów lasów łągowych znajdują się właśnie w gminie Łomianki w obrębie rezerwatu przyrody „Ławice Kiełpińskie”.

Przedmiotami ochrony są siedliska przyrodnicze związane z doliną Wisłą. Bezpośrednio z korytem rzeki związane są nadrzeczne łągi wierzbowe i topolowe, których występowanie ograniczone jest do międzywala i starszych wysp. Tereny przyskarpowe wieńczące dolinę Wisły, porastają łągi olszowo - jesionowe oraz. Prezentują różne fazy rozwojowe, od dojrzałych i reprezentatywnych płatów po stosunkowo młode fitocenozy z niedojrzałym drzewostanem, stanowiące początkową fazę regeneracyjną. Dopełnieniem krajobrazu leśnego są łągi wiazowo - jesionowe oraz grądy subkontynentalne. Z rzeką nierozzerwalnie związane są starorzecza zwane wiśliskami. W obrębie doliny znaczący udział mają łąki, do najcenniejszych należą ekstensywnie użytkowane łąki rajgrasowe oraz bardzo rzadkie w obrębie tarasu zalewowego zmiennowilgotne łąki trzęślicowe.

W obrębie obszaru występuje jedna z najliczniejszych w Polsce populacji bolenia. Z korytem rzeki związane są także populacje bobra oraz wydry. Starorzecza z kolei stanowią siedlisko życia dla kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej. Obszar powiązany jest przede wszystkim z Doliną Środkowej Wisły PLB140004.

Obszar objęty jest także w części ochroną rezerwatową (rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie” i „Jezioro Kiełpińskie”) oraz jako Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w dniu 17.06.2013r. obwieściła o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla danego Obszaru.

3.2.1.4 Rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie”

Rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie” został utworzony Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody

Rezerwat został utworzony w celu ochrony i zachowania ostoi lęgowych rzadkich i ginących gatunków ptactwa występującego na obszarze wysp i tarasu zalewowego Wisły. Ochroną został objęty obszar o powierzchni 803 ha zajmujący współczesną dolinę nieuregulowanej Wisły z wodami płynącymi, ze starorzeczami, piaszczystymi łachami, wyspami, łęgami i zaroślami stanowiącymi niezwykle ważne biotopy dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Jest miejscem gniazdowania ptactwa wodno- błotnego (szczególnie kolonie gniazdowe rybitwy biało czelnej), a także miejscem lęgowym mewy śmieszki, mewy pospolitej, rybitwy rzecznej, sieweczki rzecznej, sieweczki obrożnej, brodziec piskliwego, tracza nurogęsia i zimorodka. W granicach administracyjnych gminy Łomianki znajduje się 327,07 ha powierzchni rezerwatu.

3.2.1.5 Rezerwat przyrody „Jezioro Kiełpińskie”

Rezerwat przyrody „Jezioro Kiełpińskie” został utworzony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dn. 1.07.1988r w sprawie uznania za rezerwaty przyrody.

Rezerwat został utworzony w celu ochrony i zachowania starorzecza Wisły z charakterystyczną fauną i florą. Jezioro stanowi też cenny obiekt badań nad biologicznymi procesami samooczyszczania się wód stojących. Powierzchnia rezerwatu wynosi 20,54 ha.

W skład rezerwatu wchodzi Jezioro Kiełpińskie wraz z przyległymi do niego terenami – pasem o szerokości 50 m od brzegów jeziora stanowiącym łąki, pastwiska i grunty orne.

Rezerwat nie posiada ustanowionej otuliny, ani planu ochrony.

3.2.1.6 Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (WOChK)

Obszar utworzono 29 sierpnia 1997 r. Rozporządzeniem Wojewody Warszawskiego w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa. Aktualnym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. (Dz. U. Woj. Maz. Nr 42, poz. 870 oraz z 2008 r. Nr 185, poz. 6629) zmienione Uchwałą Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. (Dz. U. Woj. Maz. z dnia 27 lutego 2013 r., poz. 2486).

Generalnie Obszar obejmuje tereny wyróżniające się krajobrazowo oraz cenne ze względu na bioróżnorodność. Stanowią też często istniejące albo odtwarzane korytarze ekologiczne. Mogą też zaspokajać potrzeby związane z turystyką i wypoczynkiem.

W granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wyodrębniono strefy:

1. Strefa szczególnej ochrony ekologicznej, tj. tereny, które decydują o potencjale biotycznym obszarów oraz o istotnym znaczeniu dla migracji zwierząt, roślin i grzybów – strefa ta obejmuje tzw. międzywale Wisły, tereny i wody położone na północ i wschód od biegnącego wzdłuż Wisły wału przeciwpowodziowego. Objęte są także ochroną jako Rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie” i obszary Natura 2000 (Kampinoska Dolina Wisły i Dolina Środkowej Wisły)
2. Strefa ochrony urbanistycznej, tj. obejmująca wybrane tereny oraz grunty o wzmożonym naporze urbanizacyjnym posiadające szczególne wartości przyrodnicze. W Gminie Łomianki strefa ta zlokalizowana jest:
 - Miejscowość Sadowa – wzdłuż płd. zach. granicy gminy (w tym bezpośrednio otoczenie Kampinoskiego Parku Narodowego)
 - Miejscowość Nowy Dziekanów, Dziekanów Polski i zachodnia część Dziekanowa Leśnego – głównie tereny w rejonach tras komunikacyjnych oraz w bezpośrednim otoczeniu Kampinoskiego Parku Narodowego
3. Strefa „zwykła” obejmująca Dolinę Łomiankowską oraz tereny w otoczeniu Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Dąbrowa i Łomianki.

3.2.1.6 Pomniki przyrody

W gminie znajdują się w sumie 93 drzewa Pomniki Przyrody (z czego: 3 pojedyncze, dwie aleje i jedna grupa). Aktualnym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 21 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu warszawskiego zachodniego.

Poniższa tabela przedstawia pomniki przyrody znajdujące się w Gminie Łomianki:

Lp	Miejscowość	Blizsza lokalizacja	obiekt	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Obwód (cm)	Wys. (m)
56	Dąbrowa	p. Stanisław Czarnowas/na działce rolnej, w odl. ok.130m od zabudowań przy ul. Zachodniej	drzewo	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	365	18
57	Dąbrowa	Dolna 20	drzewo	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	325	17
58	Dąbrowa	Skarb Państwa – Urząd Gminy Łomianki po obu stronach ulicy	aleja	Lipa drobnolistna (45 sztuk)	<i>Tilia cordata</i>	110-220	15
59	Dąbrowa	Wesoła 8	drzewo	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	320	20

	Leśna						
60	Dąbrowa Leśna	Skarb Państwa – Urząd Gminy Łomianki/ wzdłuż drogi na odc. Ok.150m	aleja	Dąb szypułkowy (27 sztuk)	<i>Quercus robur</i>	160-280	16-18
61	Kępa Kiełpińska	Wspólnota wsi Kępa Kiełpińska/pomiędzy wałem przeciwpowodziowym a brzegiem Wisły na pastwisku gromadzkim (na przeciw wyspy Kępy w korycie Wisły)	grupa	Topola czarna (16 sztuk); topola kanadyjska (2 sztuki)	<i>Populus nigra;</i> <i>Populus canadensis</i>	330-600	20-30

nr wg Załącznika do rozporządzenia nr 21 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r.

3.2.2 OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE WÓD OTWARTYCH

Do wód powierzchniowych położonych w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Łomianki zalicza się:

- Rzekę Wisłę,
- Jezioro Kiełpińskie (rezerwat przyrody),
- Jezioro Dziewanowskie,
- Jezioro Fabryczne,
- Struga Dziekanowska,
- ciek wodny stanowiący układ hydrologiczny terenu będącego w istniejących granicach gminy.

Szczegółowe wytyczne dotyczące ochrony wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie gminy Łomianki zawarte są w projekcie Planu Ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego oraz w Rozporządzeniu Wojewody Mazowieckiego w sprawie utworzenia Warszawskiego Obszaru Ochrony Krajobrazu (KPN).

3.2.3 OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE GRUNTÓW LEŚNYCH

Wytyczne dotyczące ochrony gruntów leśnych oraz zlokalizowanych na terenie gminy Łomianki zawarte są w projekcie Planu Ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego oraz w Rozporządzeniu Wojewody Mazowieckiego w sprawie utworzenia Warszawskiego Obszaru Ochrony Krajobrazu (KPN).

3.2.4 OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE GRUNTÓW ROLNYCH

Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. 2013 poz. 1205 z późn. zm.)

Na mocy obowiązującej ustawy szczególną ochroną objęte zostały grunty rolne stanowiące użytki rolne klasy I - III. W ramach prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego niezbędne jest przeprowadzenie procedury zmiany przeznaczenia tych gruntów rolnych.

W odniesieniu do wszelkich gruntów rolnych obowiązują ponadto przepisy zawarte w Rozporządzeniu Wojewody Mazowieckiego w sprawie utworzenia Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, z wyłączeniem strefy zurbanizowanej. Zakazuje się także wszelkich działań mogących przyczynić się do obniżenia na tych terenach zwierciadła wód gruntowych.

3.3 POZOSTAŁE UWARUNKOWANIA PRZYRODNIECZE

3.3.1 MIĘDZYWAŁE WISŁY WRAZ Z WAŁEM PRZECIWPOWODZIOWYM

W międzywałach Wisły obowiązuje zakaz zabudowy, za wyjątkiem urządzeń hydrotechnicznych oraz służących rekreacji i turystyki. Konieczna jest również ochrona Doliny Wisły jako korytarza ekologicznego o znaczeniu europejskim.

3.4 WNIOSKI

Wynikające z położenia miasta i gminy Łomianki uwarunkowania niewątpliwie ograniczają możliwość swobodnego ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego. Konieczność uwzględnienia licznych zaleceń, zakazów i nakazów powoduje, że przyrodnicze uwarunkowania przestrzenne mogą być uznane za czynnik hamujący rozwój obszaru.

Położenie miasta i gminy może jednak być wykorzystane jako dodatkowy atut obszaru, zwiększający jego możliwości rozwojowe. Wyjątkowe walory przyrodnicze Kampinoskiego Parku Narodowego oraz Doliny Wisły zwiększają atrakcyjność obszaru z nimi sąsiadującego. Obowiązujące na opracowanym obszarze rygory ochronne mogą być wykorzystane jako dodatkowy czynnik wprowadzający ład przestrzenny oraz chroniący środowisko tych fragmentów gminy, które są szczególnie wartościowe przyrodniczo.

4. ŚRODOWISKO KULTUROWE

Problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków obejmuje ochronę dziedzictwa jako nośnika pamięci zbiorowej mieszkańców aglomeracji warszawskiej o tradycyjnych funkcjach podmiejskich tradycji osadniczych, w tym rozwój funkcji wypoczynku podmiejskiego (ochrona obszarów wypoczynkowych Doliny Łomiankowskiej) i tradycji miast ogrodów (Dąbrowa Leśna).

Kierując się względami historyczno- kulturowymi w obrębie gminy należy:

- zachować historyczne podziały i nazewnictwo osad podmiejskich,
- zachować historyczny układ dróg i ulic podkreślający pasmowość struktur osadniczych powstających równolegle do tarasu zalewowego Wisły

W obrębie miasta i gminy Łomianki znajdują się obiekty objęte ochroną z mocy Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Obiekty znajdujące się w rejestrze i w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

Lp	Miejscowość	Adres	Opis obiektu	Nr wpisu	Data wpisu
1089	Łomianki	Dolna 41	Willa (wraz z działką i zielenią), Datowanie - 1931	1459	1990-12-27
1090	Łomianki	Pionierów 38	Willa (wraz z zielenią w granicach posesji), 1938-40	1227	1983-05-02
1091	Łomianki	Raławicka 15 (wg ewidencji 21)	Willa (wraz posesją) Początek XX w., rozbudowa 1934	1265	1985-06-13
672	Kielpin		Cmentarz rzymsko-katolicki wraz ze staro - drzewiem; pocz. XIX w	1376	1989-07-26
673	Kielpin		Dzwonnica na cmentarzu rzymsko-katolickim; lata 30-te XX w.	1376	1986-07-26
291	Dziekanów Leśny		Cmentarz kolonistów z II poł. XX w.	Ew.	

Ponadto w Łomiankach przy ul. Warszawskiej, dz. ew. nr 540/2 naprzeciw adresu Warszawska 68 zlokalizowana jest kapliczka znajdująca się w rejestrze zabytków ruchomych (nr 1076).

Na obszarze miasta i gminy Łomianki znajduje się też 92 stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji stanowisk archeologicznych – Archeologicznym Zdjęciu Polski (AZP). Często są to stanowiska o szczególnym znaczeniu historycznym reprezentujące wartościowe cmentarzyska, osady datowane od VIII w p.n.e. do III w n.e.

Ochrona dziedzictwa archeologicznego polega na zachowaniu stanowiska nieprzebadanego albo przebadanego fragmentarycznie. Zasady ochrony stanowiska mogą dopuścić utrzymanie dotychczasowego zagospodarowania, uznanego za nieniszczące lub określić działania zakazane. Odstąpienie od ochrony stanowiska archeologicznego może nastąpić

tylko na skutek decyzji organu ds. ochrony zabytków – po negatywnej weryfikacji stanowiska lub zakończeniu badań archeologicznych, polegających na całkowitym wyeksplorowaniu.

W obrębie stref konserwatorskich ochrony stanowisk archeologicznych przekształcenia ograniczone są uwarunkowaniami ochrony i obserwacji archeologicznej. Wszelka działalność w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu podlega uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków z uwzględnieniem przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na zamieszczonej mapce w rejonie gdzie nie ma uchwalonych ani sporządzonych mpzp przedstawiono stanowiska archeologiczne ujawnione w Archeologicznym Zdjęciu Polski. Jest to lokalizacja przybliżona, która zostanie zweryfikowana w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Na pozostałym terenie przedstawiono dokładną lokalizację stanowisk i stref ochrony archeologicznej.

5. UKŁAD KOMUNIKACYJNY

5.1 STAN ISTNIEJĄCY

Uwarunkowania komunikacyjne na obszarze miasta i gminy Łomianki należy rozważyć w dwóch aspektach.

Pierwszy wynikający z położenia na obrzeżu miasta stołecznego Warszawy, która stanowi o pełnieniu przez Łomianki funkcji:

Sypialnianej dla miasta Warszawy wywołującej ruchliwość ludności w określonych godzinach i określonych kierunkach, łatwej do zdefiniowania i podjęcia skutecznych przedsięwzięć dla rozwiązania problemu;

Gospodarczej, rozwijającej się dynamicznie na terenach podmiejskich, związanych z możliwością łatwiejszego (i tańszego niż w Warszawie) pozyskiwania terenu w sąsiedztwie szerokiego rynku zbytu jakim jest Warszawa; tutaj zdefiniowanie ruchu bez dodatkowych badań a także prognozowanie ruchu stwarza ogromne trudności z uwagi na dynamikę rozwoju strefy gospodarczej oraz zmienności profilu usług, co wiąże się ściśle z generowaniem określonej ilości i rodzaju ruchu.

Drugi aspekt stanowiący o uwarunkowaniach komunikacyjnych tego obszaru i o problemach z nich wynikających, to położenie obszaru miasta i gminy wzdłuż głównej drogi krajowej nr 7 (E77): Stanowiącej połączenie portów morskich: Gdańska i Gdyni ze stolicą kraju oraz południowym obszarami przemysłowymi Polski (Katowice, Kraków), mającej również znaczenie w przewozach międzynarodowych relacji Półwysep Skandynawski, Litwa, Obwód Kaliningradzki z krajami Europy Południowej: Słowacją, Austrią, Włochami.

5.2 CHARAKTERYSTYKA

System transportowy miasta i gminy Łomianki oparty jest na sieci drogowo-ulicznej, którego podstawę stanowi droga nr 7 (relacji Gdańsk – Warszawa – Kraków), spełniająca w układzie krajowym funkcję głównej drogi tranzytowej znaczenia krajowego i międzynarodowego.

Droga ta w obrębie miasta i gminy posiada dwie jezdnie dwukierunkowe z pasem rozdzielczym w środku. Po obu stronach drogi znajdują się ulice dojazdowe dla obsługi zlokalizowanej tam zabudowy, posiadające w przeważającej części nawierzchnię gruntową w bardzo złym stanie technicznym.

Do ponadgminnej sieci drogowej znajdująca się w obrębie granic administracyjnych miasta i gminy Łomianki, należą:

- droga krajowa międzyregionalna nr 7 (o której była mowa wyżej), w granicach administracyjnych miasta ul. Kolejowa,
- drogi powiatowe: ul. Warszawska, ul. Rolnicza, ul. Wiślana, ul. Kampinoska.

Pozostałe drogi należą do miasta i gminy Łomianki a także jako drogi dojazdowe do osób prywatnych .

Stan techniczny i parametry sieci drogowej na terenie gminy są bardzo zróżnicowane. Ulica Kolejowa (droga nr 7) jest dwu jezdniowa z dwoma pasami dla każdej jezdni. Stan techniczny tej drogi jest różny. W najlepszym stanie jest nowo remontowany odcinek na wysokości ul. Brukowej.

Większość dróg na terenie gminy nie spełnia standardów. Są one szerokości mniejszej niż 10 m. Szczególna sytuacja jest na terenie Dziekanowa Leśnego i Dziekanowa Bajkowego. Jest tam gęsta sieć bardzo wąskich ulic.

5.2.1 TRANSPORT PUBLICZNY

W Łomiankach funkcjonuje od 1991 roku własna samodzielna komunikacja autobusowa posiadająca na terenie gminy oprócz taboru, także swoją bazę z zapleczem technicznym. Ponadto do Łomianek dojeżdżają autobusy linii ZTM Warszawa.

5.3 UWARUNKOWANIA WSPIERAJĄCE ROZWÓJ MIASTA I GMINY

Zewnętrzne:

Położenie przy drodze tranzytowej szybkiego ruchu Gdańsk – Warszawa stanowi dla obszaru:

- bardzo dobre połączenie komunikacyjne z Warszawą,
- dobre powiązania komunikacyjne z układem międzynarodowym i krajowym,
- podstawę rozwoju gospodarczego strefy podmiejskiej Warszawy,
- potencjalne możliwości utworzenia węzła transportowego z połączeniem kierunku Białystok – Ostrołęka.

Wewnętrzne:

Potencjalne możliwości ograniczające uciążliwość ruchu tranzytowego poprzez:

- realizację węzłów bezkolizyjnych połączeń poprzecznych integrujących tereny miejskie,
- wyprowadzenie trasy tranzytowej poza obszar zainwestowania miejskiego.

5.4 UWARUNKOWANIA HAMUJĄCE ROZWÓJ MIASTA I GMINY

Zewnętrzne:

Konflikty wynikające z przebiegu trasy tranzytowej wpływające na:

- Dezintegrację tkanki miejskiej rozdzielonej ul. Kolejową, utrudnione powiązanie między centrum Łomianek a Dąbrową;
- Zanieczyszczenie środowiska terenów w sąsiedztwie trasy;
- Rosnący konflikt między potrzebami osadniczymi i turystycznymi mieszkańców i wymaganiami ochronnymi dla obszaru Parku Kampinoskiego.

Wewnętrzne:

Nie w pełni wykształcony układ komunikacyjny miasta, na który składa się:

- Brak hierarchizacji ulic miejskich i dróg gminnych, zbyt zaniżone parametry techniczne sieci ulic, ograniczone możliwości przebudowy układu ze względu na brak rezerw terenowych.

6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

6.1 ZASILANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Teren miasta Łomianki znajduje się w zasięgu napowietrznej sieci zasilające-rozdzielczej średniego napięcia 15 kV zasilanej ze stacji elektroenergetycznej „Młociny”, odległej o ok. 5,5 km. Przez omawiany teren przebiegają tranzytem następujące linie elektroenergetyczne:

- dwutorowa linia 400 kV st. „Miłosna” – st. „Mościska”;
- jednotorowa linia 220 kV st. „Miłosna” – st. „Mory”;
- dwutorowa linia 110 kV st. „Mościska” – EC „Żerań”.

Na terenie miasta znajduje się stacja elektroenergetyczna 110/15 kV „Łomianki”, której przewidywane jest docelowo zasilanie miasta i gminy. Stacja ta zasilana jest linią 110 kV ze stacji 400/110 kV „Mościska” oraz ze stacji 110/15 kV „Nowy Dwór”. Istniejąca sieć średniego napięcia składa się z kablowych i napowietrznych linii średniego napięcia zasilających wieżowe lub słupowe stacje transformatorowe 15/0,4 kV. Stan techniczny tej sieci jest zadowalający. Jej układ i parametry techniczne dostosowane są do aktualnych potrzeb.

6.2 ZAOPATRZENIE W WODĘ – CHARAKTERYSTYKA

Na zakończenie 2013r. długość sieci wodociągowej wynosiła łącznie 62,8 km (bez przyłączy). Na koniec 2013 r. długość sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej i ciśnieniowej wynosiła łącznie 51,9 km (bez przykanalików).

Na terenie gminy Łomianki rozbudowywana jest sieć wodociągowo-kanalizacyjna. Do 2015 roku planowane jest objęcie całego miasta siecią wodociągowo-kanalizacyjną.

Plany realizacji inwestycji sieci wodno kanalizacyjnej w Gminie Łomianki:

- 1) Osiągnięcie wskaźnika pokrycia siecią wodociagową aglomeracji Łomianki na poziomie 95% do końca 2015 r.
- 2) Rozszerzenie zasięgu dostawy wody oraz odbioru ścieków, związane z powstawaniem nowych osiedli mieszkaniowych oraz rozwojem budownictwa jednorodzinnego.

- 3) Podwyższenie jakości świadczonych usług poprzez zastosowanie nowych technologii uzdatniania wody, które przyczynią się do zdecydowanej poprawy jej jakości.
- 4) Obniżenie kosztów produkcji wody i odprowadzania ścieków poprzez zastosowanie energooszczędnych rozwiązań technicznych, szczególnie automatyki.
- 5) Osiągnięcie wskaźnika pokrycia siecią kanalizacyjną aglomeracji Łomianki na poziomie 95% do końca 2015 r.
- 6) Ochrona środowiska wynikająca z konieczności dostosowania do obowiązującego ustawodawstwa.
- 7) Systematyczna rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, po 2015 roku, na obszarach poza granicami aglomeracji, gdzie jest to uzasadnione względami technicznymi, ekonomicznymi i społecznymi.

6.3 ODPROWADZENIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW – CHARAKTERYSTYKA

Oczyszczalnia ścieków została oddana do rozruchu w grudniu 1997r. została przygotowana do przyjmowania i unieszkodliwiania dwóch rodzajów ścieków, a mianowicie:

- ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym.
- ścieków dopływających siecią kanalizacyjną.

Przepustowość projektowa oczyszczalni wynosi:

$$Q = 4000\text{m}^3/\text{d} + 240\text{ m}^3/\text{d}\text{ ścieków dowożonych} = 4240\text{ m}^3/\text{d}\text{ Q}$$

Zaprojektowano i zrealizowano mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię z usuwaniem związków azotu i fosforu. Osady są odwodnione mechanicznie i gromadzone na terenie oczyszczalni. Oczyszczalnia została zlokalizowana pomiędzy północo-wschodnią częścią miasta w wałem przeciwpowodziowym rzeki Wisły, przy ul. Brukowej. Obszar działki oczyszczalni w linii ogrodzeń wynosi ok. 1,4 ha, teren działki jest płaski, rzędne wahają się w granicach 78,60 -80,00 m.n.p.m. Teren wokół nie jest zainwestowany. Stanowią go uprawy polowe, łąki i pastwiska a w części nieużytki. Dojazd do oczyszczalni prowadzi ulicą Brukową od ulicy Warszawskiej. Odbiornikiem ścieków jest rzeka Wisła. Ścieki układem pomp pompowni przywałowej przerzucane SA poza wał przeciwpowodziowy i dalej grawitacyjnie odpływają do rzeki. Oczyszczalnia ścieków posiada pozwolenie wodno-prawne na odprowadzenie ścieków oczyszczonych. Kanalizację zaprojektowano w układzie grawitacyjno-pompowym.

W pozostałych miejscowościach gminy, odprowadzenie i oczyszczenie ścieków ma charakter lokalny. Ma to miejsce w Instytucie Ekologii PAN, gdzie ścieki odprowadzane są układem lokalnym do oczyszczalni i rozsączkowane do gruntu, a także w Wojewódzkim Szpitalu Dziecięcym, gdzie ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do cieków powierzchniowych z zlewni Łasicy. W obydwu przypadkach ścieki spływają na teren Kampinoskiego Parku Narodowego.

Na terenach wiejskich ścieki gromadzone są w zbiornikach i wywożone.

6.4 REGULACJA STOSUNKÓW WODNYCH – CHARAKTERYSTYKA

Miasto i gmina Łomianki położone są na prawym brzegu Wisły. Od południa gmina graniczy z m.st. Warszawa. Pod względem morfologicznym analizowany teren położony jest na dwóch tarasach: tarasie dolnym – dawnym zalewowym tarasie rzeki Wisły i na tarasie górnym tzw. Nadzalewowym. Krawędź tarasu nadzalewowego przebiega mniej więcej równoległe do ul. Rolniczej. Dawny taras zalewowy nazywany obecnie Doliną Łomiankowską, chroniony jest obecnie przed zalewami rzeki Wisły wałem przeciwpowodziowym. Układ hydrograficzny gminy zlokalizowany jest głównie na terenie Doliny Łomiankowskiej. Tworzą go trzy wzajemnie połączone zbiorniki wodne, pozostałościami starorzecza Wisły. Zbiornikami tymi są: jez. Pawłowskie, jez. Fabryczne, jez. Kiełpińskie i jez. Dziewanowskie. Naturalna zlewnia jezior i łączącego ich rowu sięga wsi Buraków. Z jez. Dziewanowskiego, położonego w dolnym odcinku ciągu wodnego istnieje możliwość odprowadzenia nadmiaru wód do rzeki Wisły. Odbywa się to poprzez służę wałową.

W okresie trwania wezbrań w rzece Wiśle, służa wałowa jest zamykana. W okresie tym wody z terenu Doliny są retencjonowane w znajdującym się na jej terenie układzie hydrograficznym. W stanie obecnym układ wodny Doliny Łomiankowskiej pełni funkcje naturalne, które sprowadzają się do odbioru wód pochodzących ze spływów powierzchniowych i infiltracyjnych.

Na terenie miasta i gminy (poza szcztątkowymi wyjątkami) nie ma kanalizacji deszczowej.

6.5 ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ – CHARAKTERYSTYKA

Na terenie Łomianek istniejące budownictwo mieszkaniowe i usługowe zaspokaja potrzeby ciepłne z własnych indywidualnych źródeł ciepła. Stan zaopatrzenia miasta i gminy można uznać jako dobry.

6.6 ZAOPATRZENIE W GAZ – CHARAKTERYSTYKA

Miasto Łomianki jest zgazyfikowane gazem ziemnym przewodowym. Źródłem dostawy gazu jest gazociąg wysokiego ciśnienia Ø 400 – odgałęzienie „Rembelszczyzna – Mory”. Przy gazociągu tym na zapleczu ul. Polnej, znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa I^o. Ze stacji wybiega gazociąg średniego ciśnienia w kierunku ul. Warszawskiej. W rejonie tym gazociąg rozgałęzia się w trzech kierunkach:

- Ø 200 ul. Warszawską w kierunku północnym dla zasilenia miasta, północnych rejonów gminy oraz gminy Czosnów;
- Ø 200 ul. Warszawską w kierunku południowym dla zasilania Brukowa oraz dzielnica Żoliborz w Warszawie;
- Ø 100 ul. Leśną Dolną dla zasilania Dąbrowy. Na bazie ww. gazociągów rozbudowana została rozdzielcza sieć średniego ciśnienia.

Stan zaopatrzenia w gaz miasta jest dobry, zaś terenów wiejskich niezadowalający.

6.7 UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW – CHARAKTERYSTYKA

Zgodnie z ustawą o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 152, poz. 897) gmina Łomianki zobowiązana jest do zagospodarowania odpadów komunalnych. Zadaniem gminy jest odbieranie od mieszkańców, transport, zbieranie, odzysk (w tym recykling) a także unieszkodliwianie odpadów.

Na terenie gminy przy oczyszczalni ścieków funkcjonuje Gminy Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK). Przyjmowane i gromadzone są tam odpady komunalne, które ze względu na rodzaj lub rozmiar nie mogą być zostawiane w pojemnikach stanowiących wyposażenie posesji.

6.8 CMENTARZ

Na terenie gminy znajduje się jeden czynny cmentarz rzymsko-katolicki. Zlokalizowany jest w Kiełpinie przy ul. Rolniczej i został założony w 1820 r. Składa się z dwóch części. Pierwsza część położona jest między ul. Rolniczą a ul. Cienistą. Obejmuje najstarsze groby, kwatery wojskowe i kombatanckie oraz cmentarz parafialny grzebalny. Całość jest wpisana do rejestru zabytków pod numerem 1376. Druga część została wydzielona w latach 80. XX w i

położona jest na północ od ul. Cienistej. Jest to cmentarz komunalny. Jego powierzchnia jest wystarczająca aby w dłuższej perspektywie zapewnić potrzeby gminy. Na dzień dzisiejszy około 30% powierzchni zostało dopiero zagospodarowane.

W Dziekanowie Leśnym na terenie Kampinoskiego Parku Narodowego znajduje się nieczynny cmentarz ewangelicki.